

Posamezniki

Naročnina listu: Celo leto 60 din., pol leta 30 din., četrt leta 16 din. Izven Jugoslavije: Celo leto 120 din. Inserati ali oznanila se zaračunajo po dogovoru; pri večkratnem inseriranju primeren popust. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Telefon interurban št. 113.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Poštšina plačana v gotovini.

STRAŽA izhaja v ponedeljek, sredo in petek. Uredništvo in upravništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Z uredništvom se more govoriti vsaki dan samo od 11. do 12. ure. Rokopisi se ne vračajo. Nezaprte reklamacije so poštnine proste. Telefon interurban št. 113.

27. števil.

Maribor, dne 7. marca 1923.

Letnik XV.

Kam gre denar?

Da Slovenci plačujemo visoke davke, za to je poskrbela bivša samostojno-demokratsko-radikalna vlada, a da jih vestno plačujemo, za to skrbijo z velikansko vnemo naši davčni uradi. In kam gre ta denar? Naše slovenske bolnišnice so vedno bolj skrcene glede sprejema bolnikov in vedno slabše glede splošne oskrbe. Naše ceste se ne popravljajo, so zapuščene, blatne, izvožene. Mostovi so v slabem stanju. Pošte se opuščajo, a obstoječe pošte ne izvršujejo svojega obrata več v prejšnjem obsegu. Uprava državnih železnic je vedno bolj slaba, osebni promet trpi, posebno pa še blagovni, kar občutijo posebno industrijalni, trgovski in obrtni krogi. Zasilne pogorske šole so še nekatere vedno zaprte, srednje šole ne obratujejo več v starem obsegu, univerza v Ljubljani se ovira v razvoju. Zandarmerija, državna policija, železničarji, poduradniki in uradniki so slabo plačani. Slovenski davčni denar se ne uporablja, kakor bi bilo treba, za slovenske kraje, ampak se centralizira v Beograd in mi moramo plačevati za druge pokrajine, kjer so davki manjši in kjer se ne pobirajo z isto strogostjo, kot pri nas.

A to še ni vse! Ves ubožni, popularno varni denar mora po zakonih, ki so jih sprejeli samostojni, demokrati in radikali, v Upravo fondov v Beograd. Tudi poštni čekovni denar se mora večkrat kar preko noči ves odposlati v Beograd. Delavske bolniške blagajne morajo svoj denar pošiljati v Zagreb, odkoder roma potem skupaj s hrvatskim denarjem v Beograd.

In kake so posledice? Vsem našim denarnim zavodom manjka razpoložljivega denarja. Denar je jako drag, kar nam morajo pritrditi ne samo kmetje, ampak posebno trgovci in obrtniki, ki si morajo izposojevati svoj denar pri bančnih zavodih. Drag je ta denar, zraven pa tudi nesiguren, ker mora biti trgovec in obrtnik pripravljen, da se mu lahko zaradi pomanjkanja denarja v denarnih zavodih kredit na hip kar zopet odpove. Bolniška oskrba blagajniških zavarovancev je slaba, ker se ne plačajo dovoljno zdravniki in ker se mora delati ne s primernimi, ampak z manj dragimi zdravili. Kmetje po pasivnih krajih, kjer je bila slaba letina, potrebujejo denar za nakupovanje živil in kmetijskih pripomočkov, a denarja po posojilnicah ni, ker mora romati v Beograd.

A kako je v Beogradu? Banke so polne denarja. Trgovci z lahkoto dobivajo denar ne samo pri privatnih bankah, temveč tudi — in tu zelo po ceni — pri Narodni banki, pri Hipotekarni banki in pri Upravi fondov. Beograd mirno živi. Kjer so prej stale pritlične hiše, dvigajo se sedaj štiri do šestnadstropne palače. Denarja so dobile dovolj pri Upravi fondov. Tam je tudi naš denar.

Kdo je tega kriv? Nesrečni centralizem, ki so nam ga poklonili samostojni, demokrati in radikali. In sedaj še upajo te stranke, da bodo slovenski obrtniki, trgovci, kmetje in delavci glasovali za nje. Rešiti nas more samo avtonomija. Ne samo politični centralizem s svojo počasnostjo, nesposobnostjo in svojim nerazumevanjem nas ubija, ampak tudi denarna centralizacija suši naše življenjske žile.

Politični položaj.

Ureditev delovnega časa. V ministrstvu za socialno politiko je končala svoje delo konferenca za ureditev delovnega časa. Poverjeniki so sklenili sledeče izpremembe: 1. V industrijskih obratih in v rudnikih ostane v veljavi osemurni delavnik. Delovni čas se pa lahko podaljša tudi v teh obratih za eno do dve uri v soglasju z določili zakona o varstvu delavcev. Za mladoletne delavce in ženske velja brez izjeme samo osemurnik. 2. V podjetjih, ki se smatrajo za obrtna — ta podjetja pravilnik natančno določa in izključuje izrecno trgovine — velja v splošnem deseturno delo. Od te določbe so izvzete obrti, v katerih je delo težko, kakor n. pr. v kovinski in grafični stroki. V teh strokah velja osemurnik. Za mladoletne delavce in žene velja tudi v obrtih samo osemurnik. 3. Za trgovine velja analogno deset-, devet- ali osemurni delovni čas. Uro odpiranja in zapiranja določajo inšpekcije dela z ozirom na lokalne navade. Ob nedeljah in praznikih morajo biti trgovine in obrti brezpogojno zaprte. 4. Za pekarije bo ministrstvo izdalo potrebna določila pozneje. Tekom meseca marca bodo posamezne sekcije delovni čas za pekarije definitivno določile, ker so v pekarijah v uporabi različni tipi peči. Istočasno se bo ugotovilo, ali je potrebno nočno delo v pekarijah ali ne. Te določbe so sedaj predložene posameznim ministrstvom, da se o njih izjavijo. Rok, kdaj stopijo te odredbe v veljavo, še ni določen. — Ob tej priliki bodi še povedano, da delavstvo sploh nima kaj dobrega za pričakovati od radikalne vlade in od ministra za socialno politiko še posebej ne. Ta mož je poprej še kot poslanec v skupščini izjavljal, da bi ministrstva za socialne zadeve sploh ne bilo treba. Sedaj, ko ima ta portfelj, tega sicer

ne bo več trdil, pač pa ne bo znal in hotel delati v duhu socialne pravičnosti.

Radič o dr. Novačanu. V uvodniku «Slob. Doma» od nedelje piše Radič o volilnih pripravah ter omenja tudi dr. Novačana, ki je vložil svojo lastno republikansko listo, dasi je svoje govore vedno zaključeval s klicem: Živijo Radič! Radič pravi: «I Novačan je dakle najprostija gospodska politična varalica». — Ko ga tako označi z najnavadnejšim gosposkim političnim sleparjem, nadaljuje: «Novačan namreč že več mesecev nima prav nobene zveze ne z HRSS, ne z njenim vodstvom in torej tudi ne s Stjepanom Radičem. Privatno Novačan i Hrvate i HRSS, najbolj pa Stjepana Radiča, psuje, zasmehuje ter napada z vsemi mogočimi lažmi in obrekovanji. Javno pa hoče biti Novačan za Hrvate in za HRSS, nadvse pa za Radiča. To je ona odurna gospodska podlost in ona odvratna pohlepnost za mandatom, radi katere so golovo vse gosposke stranke zastrupljene in nezmožne. Ze s tem kaže Novačan, da v njem ni nič kmetijskega, nič republikanskega in nič v resnici človeškega.»

Protičevi shodi. V nedeljo je imel Protič v Novem Sadu velikanski shod. Govoril je o delu v parlamentu, kritiziral trgovinsko politiko v naši državi, izvedbo agrarne reforme ter vidovčansko ustavo. Govorec o ustavi, je dejal, da naše države ni mogoče vladati po eni šabloni. Nemogoče je, da bi z ozirom na različne gospodarske in kulturne razmere mogli isti zakoni veljati v celi državi, na Slovenskem, v Srbiji in Črni gori. Nato je napadel bivšega notranjega ministra Pribičevića, ki je delal največ za to, da se ta ustava sprejme ter je že pred sprejetjem ustave izdal samovoljne odredbe, kakor na primer zakon o zaščiti države, s katerim se velik del poslancev izključuje iz parlamenta. No va radikalna stranka se je morala ustanoviti radi tega, da ustvari novo edinost v radikalni stranki. Nato je govorilo še nekaj govornikov. Shoda se je udeležilo nad 5000 ljudi. Nato je Protič imel shode po okoliških selih.

Protičevi radikali imajo svoj list tudi v Vojvodini. Imenuje se «Nova Srbija» ter izhaja v Novem Sadu.

Krvav Radičev shod. Na nedeljskem shodu Radičeve stranke na Otočacu je prišlo do hudega pretepa z demokrati in orjunci. Trije Radičevci so bili težko ranjeni in eden od njih je že umrl. — Minister policije še menda ne ve, proti komu naj izvaja svojo naredbo glede kršitve volilne svobode. Naj vpraša svojega tovariša dr. Stojadinoviča, ki je tudi v Mariboru videl, da so orjunci organizirani v svrhu kršitve zborovalne in državljanske svobode.

Konferenca v Nišu. V Nišu konferirajo naši in bolgarski delegati glede obmejnih odnosov in pa glede protikomitske akcije. To so prvi pomembnejši stiki s sosedno bolgarsko državo in marsikaj bi izostalo, če bi se bili že davno poprej sporazumeli. — Skupna protikomitska akcija od naše in bolgarske strani se je že udeležila v štipskem okrožju. Operirale so v tem okrožju tri komitske čete v skupni moči nad 200 mož. Eno četo so naši vojaški oddelki obkolili v vasi Gavran in raznel se je hud boj, v katerem je bilo 27 mrtvih in več ranjenih komitov. Drugi komitski oddelki so bežali proti bolgarski meji, kjer so trčili ob bolgarske patrulje. — Druga komitska banda je skušala južno od Caribroda prodreti na naše ozemlje, pa je bila razgana od bolgarskih in naših patrulj.

Po svetu.

Italijanska fašistovska vlada se je za komunisti spravila tudi nad socialiste ter jih začela na vso moč preganjati. V Rimu je ustavila tudi list «Avanti!» ter celo uredniško osebje aretirala. — Mussolinijevi izjavi v zbornici, da je najtesnejša zveza s Francijo dolžnost Italijanov, sledijo priprave za ustvarjanje francosko-italijanskega kontinentalnega bloka. — 24. maj je v spomin italijanske vojne napovedi Avstriji leta 1915 proglašen kot narodni praznik.

Strah pred Nemčijo. Francoski vojni minister Maginot je izjavil v zbornici pri razpravi o rekrutnem kontingentu, da je francoska politika samo politika miru, politika varnosti in politika reparacij. Francija hoče biti močna, da prepreči obnove sovražnosti. — Francija hoče imeti mir pred napadi, in zato mora Nemčija plačati. Zato pa tudi moramo imeti 32 divizij pripravljenih in zato smo uvedli 18 mesečno vojaško službo. Minister je nadalje odgovoril o naporih Nemčije, da se zopet obožijo, kar se ji je kljub kontrolni komisiji tudi posrečilo. Nemčija ima danes armado, ki šteje 100.000 mož redne vojske in številne rezervne kadre, brez policije in zandarmerije, ki je tudi popolnoma vojaško organizirana. Nemčija ima pripravljenih danes 31 divizij in proti tem se moramo braniti. — Anglija se pa boji Nemčije na trgovskem polju. William Hicks, zastopnik oddelka za prekomorsko trgovino, je rekel v Southamptonu, da Nemčija ni tako revna, kakor se dela. Mirovna pogodba dovoljuje Nemčiji brodovja za 400.000 ton. Danes pa razpolaga Nemčija z dva in

pol milijona ton trgovskega brodovja in bo kmalu imela tri milijone ton, s katerimi bo v doglednem času kmalu zopet resno ogrožala angleško prekomorsko trgovino.

V Poruhrju. V Düsseldorfu so Francozi celo zalogo pisemskih znamk zaplenili. V Bauer-u so zaprli župana, ker ni hotel povedati naslovov nemških uradnikov, ki so bili Francozom potrebni. Denar, ki prihaja stavkujočim nemškim delavcem, francoske oblasti prestrežajo ter zaplenijo. Nemški državni kancler dr. Cuno je izjavil, da bodo delavci kljub temu prišli do svojega plačila.

Amerika išče trgovske zveze. Odlični ameriški finančniki se mudijo v Moskvi, da se dogovorijo s sovjetsko vlado glede raznih trgovskih koncesij. Predno so šli v Moskvo, so pa bili v Berlinu in tako je razvidno, da bodo pri svojih trgovskih poslih z Rusijo angžirali tudi nemško industrijo.

Onevne novice.

NA VSAKEM VOLISCU MORA BITI 10 SKRINJIC.

Tik pred volitvami smo, a zadeva radi volilnih skrinjic in kroglic še do danes ni urejena. Politična oblast in sodišče je znalo že v sredi meseca februarja, da bomo imeli 10 kandidatnih list in menda so tudi znali, da mora biti za vsako listo na vsakem volišču ena skrinjica, torej na vsakem volišču 10. Mnogo volišč pa ima samo pet ali sedem volilnih skrinjic. Pri sedanjih razdrapanih poštinih razmerah na deželi je tudi nemogoče, da bi bili župani pravočasno obveščeni, kje naj iščejo manjkajoče volilne skrinjice. Isto je s kroglicami. Letos je v Sloveniji okoli 40.000 volilcev več vpisanih kot leta 1920, a vlada ni poskrbela za večje število kroglic. Ali si naj volilne komisije na dan volitev morda pomagajo z fižolom? Morda vlada nameno ma uganja to igro, da bi bile nekatere stranke brez volilne skrinjice! Opozarjamo gospe župane in naše zaupnike po občinah, kjer so določena volišča, da takoj, ko čitajo te vrste, po naglem selu ali telegrafično zahtevajo od okrajnega glavarstva manjkajoče število skrinjic in kroglic. Obvestite tudi tajništvo SLS v Mariboru o vseh volilnih nedostatkih.

V narodno zavednih Rušah se snuje in pripravlja teren za Orjuno. Poleg dičnega laškega fašista Štromarja bodo razgrajali in divjali proti klerikalnemu zmaju tudi pristni samostojni generali in sokolski kaplarji. Kje je pamet, kje dostojnost odličnih ruških rodoljubov? V nevarnosti, da se kaj vname, so pripravljene brizgalne! Pozor!!

Sorodnost samostojnih v Rušah z Orjuno. Za dne 4. marca je bil v «Kmet. listu» napovedan shod SKS v gostilni Novak v Rušah; poroča nosilec SKS-liste za Stajersko, dični in mili poslanec J. Drogenik. Slutili so, da utegnejo doživeti poraz od ogorčenega ljudstva radi predaje avtonomije centralizmu. Zato so se umaknili čisto tiho v nezatno gostilno svojega orjunskega prištaša. Na shodu je bilo le toliko liberalnih ruških močtev, kolikor je prstov na dveh rokah; druge so pa za štafazo nabobnali iz sosednih župnij, tako da jih je bilo vseh skupaj kakih 25 do 30. Drogenik je kakor obsejen in pogosto interpeliran zagovarjal zapadlo, za nas skrajno krivično, ameriško posojilo in udrihal po SLS, kakor da je ta kriva neurejenih razmer, splošne nezadovoljnosti, draginje in izdajstva ljudskih koristi Slovencev nenasitnemu centralizmu. Dobil je občutek, da namenoma vali krivdo na SLS, da tako zakrije sramotno početje poslancev SKS. Ves zmešan in zbehan ni mogel odgovoriti. Zato so mu prihiteli na pomoč njegovi strastni privrženci s vpitjem in divjim tuljenjem. Ko s tem niso nič dosegli, so besni pozabili na svojo inteligenco, s katero se kaj radi ponašajo, in so rabili divjo silo. Čuditi so se morali naši ljudje, da imajo samostojneži toliko zmisla za banditstvo in orjunske divjanje. Eden izmed njih je celo izrekel obžalovanje, da niso pokazali še večjega divjaštva. Pri tem zaslužijo pomilovanje in obsodbo trije kočarji, ki so podkupljeni sledili gromovniku Drogeniku prihrjujoč. V prvi luči se je pokazala ta dan tudi socialistična stranka. Mesto da bi se, kakor povdarja, njih pristaši zavzeli za pravico in žigosali krivico, je eden izmed njih proti svojemu prepričanju branil samostojno koristolovstvo in kapitalistično izžemanje. Če ima SSJ take pristaše, potem se ni čuditi, da jih voditelji prav lahko vodijo za nos in jih prodajo v službo drugemu za eno skledo leče.

V St. Janžu pri Dravogradu, Ribnici in Breznem so se vršili zelo dobro obiskani shodi SLS, katerih so se poleg kmetov udeležili v velikem številu i delavci. Poslanec Pušenjak je razvil program SLS in orisal dele vladnih strank, osobito Samostojne kmetijske stranke. Ljudstvo je povsod pazljivo in mirno sledilo izvajanjem govornika in ista odobravalo. V Ribnici se je hotel proslaviti kot «govornik» g. Zabovnik p. d. Lipuž, ki pa je sam obsodil nedelavnost vladnih strank; Puclja je branil s tem, da je omenil, da je baje pripravil 12 kmetijskih postav, katerih pa narodna skupščina nikdar ni

videla. Zborovalci so postali nevoljni, ko je velik samostojnej Zabovnik hvalil dveletno vojaško službo in se zavzemal za vojaška bremena. Dobil je krepek ugovor poslanca Pušenjaka, kateri ga je lepo poučil in od posestnika Luka Drževnik. Zanimivo je, da je prejšnjo nedeljo prišel snubit Ribnico kandidat Samostojne g. Iršič, kateri pa ni imel sreče, ker ga je vodil okrog g. Zabovnik, ki nima pri takem poslu srečne roke. Sliši se, da celo dosedanji vodilni možje Samostojne stranke prestopajo v druge stranke, upamo, da bo tudi g. Zabovnik še pravočasno izpregledal.

Iz poglavja političnega profitarstva. «Kmetijski list» se tako rad sklicuje na katekizem; zato se samostojni odlikujejo zlasti v pojmovanju morale. Dogodilo se je, da so pozabili na krščansko načelo: kar da leviča, ne znaj desnica. Dobrotnika imenujemo osebo, ki daru ne da iz političnega profitarstva, da bi ga pri moralu do molka, ampak iz nagiba človekoljubja; zato ni samo nekorektno, temveč prav grdo očitati nevhvaležnost tistemu, ki zasleduje in brani program za svobodno in neodvisno avtonomno Slovenijo. Samostojne zvezde ugašajo, nastopil bo za SKS pogrebni dan! — Ljudstvo, 18. marc je tvoj, pokaži s krogeljico v roki, da hočeš otresti verige suženjstva in prosto zagospodovati na svoji slovenski zemlji! Hočeš bratstvo ali tlačanstvo?!!

Politično gibanje v Marenbergu. V nedeljo je imela pri nas nemška stranka svoj shod, na katerem so govorili gg. Schauer, Nasko in drugi. Glavno besedo v nemški stranki imata odpadnika, velekapitalista Langer in Wrentschur, radi tega ni navdušenje za to novo stranko veliko. Vsi zavedni Slovenci pa protestiramo, da lovijo ljudje Wrentschurjeve sorte glasove pri slovenskih kmetih v okolici. Nemci naj volijo kandidate nemške stranke, agitacijo pri Slovencih pa naj opuste, ako hočejo živeti v našem okraju. Na zadnji sejm je prišel k nam v spremstvu gg. Pahernika in Lipuza iz Ribnice Njih eksclenca zet Pucljev Stibler, ki je delal «štumungo» za Samostojno kmetijsko stranko. Čudimo se vsestranosti g. Pahernika, ki agitira ob enem za kandidate demokratske stranke «sina zelenega Pohorja» g. Petra Mravljaka in za kandidata slabostojne mešetarja Rističa. Povemo mu, da je v okraju konec njegove komande, briga se naj raje za ceste v okraju, naj skrbi zato, da obdržimo, kar smo imeli, ne pa, kakor na Muri, da izgubimo narodno posest. G. Pahernik naj pusti politiko, da se ne bode vse iz njega norčevalo, kakor se to godi v Vuzenici. V Vuzenici blizu Drave živi lesni trgovec, kateri je javno točno označil njegove «velike» politične sposobnosti. G. Lipuž iz Ribnice je baje spremel Stiblerja radi tega, ker je zvedel, da ima Puclj še nekaj hčerk, ki imajo lepo doto, saj se g. Lipuž rad ženi pri poslancih in se prilagodi vsak čas političnemu pričanju — bodočih tastov.

Bernotovec — sodrug Leskošek v Slov. Bistrici. — Dne 4. marca t. l. je sklicala socialistična Bernotova skupina v hotelu Neuhold volilni shod. Govoril je g. Leskošek iz Celja. Ker pa so gospodje rdečkarji vedeli, da bode jako malo poslušalcev, se je shod vršil pri porinjenih mizah. Udeležba je bila nadvse klaverna. — Shoda se je udeležilo 56 ljudi nič več in nič manj. Sedela so bili to ljudje, ki so se prišli po maši malo potrepčati, da gredo potem lažje domov. Pravih socialistov ni bilo niti deset, kar pač dovolj pove. Ljudje se za govornika niso mnogo zanimali, temveč so govorili med seboj vsakdanje reči, četudi jih je gospod Justinek kot predsednik shoda lepo prosil, naj poslušajo, kaj govorijo gospod, ki so prišli iz Celja. Govornik je naltal prazno slamo in si je vzel na piko posebno Slov. ljudsko stranko in nje voditelje, — ubogi dr. Korošec! Gotovo se vam je moralo dne 4. marca med 10. in 12. uro najmanj 500krat kolcniti in do tega vam je prigomogel g. Leskošek iz Celja. Med govorom se je gostilniška soba skoraj popolnoma izpraznila, ker so se ljudje okrepčali in odšli. Končno je govornik prosil, da se naj ljudje izpametujejo ter vržejo sigurno na dan volitev krogeljico v osmo škrinjico, ker le tako bodo prišli do tako zaželjene socialistične republike. — G. Novačan pozor! Gospod sodrug Leskošek vam sili v koruzo. On tudi obljublja republiko in rekel je celo, da je njegov in Bernotov program boljši, kot vaš in Mahnetov. Da pa se ne bodete že kar naprej videli eden ali drugi v vlogi kakega «prezidenta», bomo pa mi prestrbeli s tem, da oddamo vsi naše krogeljice v škrinjico Slov. ljudske stranke. Zatorej na plan dne 18. marca. Naša škrinjica je druga.

Kričavi Drogenik v Lobnici. Dne 4. marca se je raznesla vest, da nas obišče mili in energični zastopnik SKS, gospod poslanec Drogenik. Pa kakor bi se bali naših kmetijskih mož, prikrivali so čas in kraj zborovanja. Konečno smo jih našli v ne baš prostorni gostilniški sobi pri Ozvaldu pri litrih in kupicah. Zvedeli smo, da se je reklo: Danes ne stane nič, saj so naši SKSarji darežljivi. Zato so nekateri šli radi zakonj-pitja in tudi iz radovednosti poslušat, kaj bo povedal govornik v obrambo programa: Za kmeta v boj, za staro pravdo. Ker so naši Rušani znašali le malo številko, 15 ljudi, so na pomoč poklicali svoje samostojne pristaje iz Selnice. Govornik se je ogreval posebno za amerikansko posojilo in burno prekinjen vesedeč mlatil po klerikalcih, ki so zakrivali centralizem! Ostal pa je dolžan marsikak odgovor na interpelacije svojih nasprotnikov. Za poslušalca se je nudil krasen prizor, kako so vpili in divjali tudi sicer inteligentni njegovi pristaji. Dobil se je vtis potapljajoče se samostojne barke, ki se hoče rešiti z divjim vpitjem in nasiljem. Kdor ima oči, je spoznal, da je SKS stranka, teželnih bogatinov in krčmarjev. Ta pa nima smisla za res kmetijske potrebe, ker za denar prodaja program in volilce nenasičnemu centralizmu, da se prazni žepe do

skrajnosti izmozganih davkoplačevalcev. SKS je res pogin in slovenskega kmeta smrt. Živeli slovenski kmetijci!

Liberalni kandidat Lovro Petovar iz Ivanjkovec je strašen revež. Pred vojno je bil sicer večkratni milijonar, sedaj v vojni pa je vse izgubil. Nema za sol in ne za tobak. Zato se ga je usmilil dr. Kukovec in ga postavil za kandidata, da bi imel vsaj do 18. marca neko veselje. Pravijo, da bo dobil en glas, ako bo sam sebe volil.

Kaj pa Petovarjeva galica? Iz Ormoža poročajo: Veliki plakati na vseh vogalih in hišah našega mesta Ormož naznanjajo volilcem slavo in čast demokratskih prvoboriteljev millega nam dr. Kukovca in kmeta g. Petovarja. Sklicujeta se na svoje zasluge za kmeta, obrtnika in delavca. Za svojo zvestobo moledujeta za zvestobo volilcev. Kmetje, ki smo plačali galico leta 1921 za leto 1922, a dobili je še do danes nismo, — oškodovani smo za stotice, pokažimo na dan volitev v Petovarjevo škrinjico figo, — kakor nam jo je pod nos porinil Petovar, namesto že plačane galice. Bivši okrajni tajnik Otorepec je povedal dovolj, da je nam namenjena galica romala v Ivanjkovec in v malho štacunarjev, ki so kmetijski prijatelji, kadar kmeta skubijo. Dr. Kukovec, ki meče tisočake po gostilnah okrog in daje nagrade kar po 4000 K, naredi bolje, če spravi denar nazaj v žepe davkoplačevalcev, katerim ga je izpumpal.

Naša volilna škrinjica je druga!

Kako je v Središču? Čitatelje «Straže» bo gotovo zanimalo, kako mi v Središču, v nekdanji domeni dr. Kukovca politično živimo in se gibljemo. Megleno politično vreme se je začelo pri nas jasni. V soboto zvečer sta priredila dr. Kukovec in trgovec Petovar v Horvatovi gostilni demokratski shod. Z milimi prošnjami in vabili so spravili skupaj od zvestih najzvestejše reči in beri osem zborovalcev in še ti so preplašeni gledali to polomijo. Demokratska barka pri nas se je razbila. Zdravnik dr. Tavčar je že baje skočil v srbski radikalni rešilni čolnček. Gospod «dampfmlinar» pa še još ne zna, kamo bi se skril. V samostojno ladjo pa vdira voda od vseh straneh in 18. marca bode potop. Niti z mlinsko afero se ne da luknja zamašiti. Ampak republika, ta vleče, sta si mislila Krlejt in Veldin. Ker sta se z dr. Novačanom sprla, sta si izposodila Radiča. Toda Novačan je hud človek. V nedeljo dopoldne je, kakor se govori, Radičevcem v Ormožu shod razbil. Z opoldanskim vlakom pa se je z istim namenom pripeljal v Središče. Ze med potjo od vlaka pa je v pest dobil svojega republikanskega tekmeča trgovca Veldina. — Menda bi ga bil ubil, ako mu ne bi ta, pretepen s krvavo butico ušel. To vam je bila dirka. Kar čez polje sta jo ubrala. Svojim nogam se ima zahvaliti revež, da si je rešil življenje. Mi Središčani smo pa sočutni ljudje, zato je dr. Novačan s svojo republiko fuč. Ker bomo vsi iz usmiljenja volili republikanskega mučenika z razbito glavo g. Veldina. To se nam obetajo dobri časi, ko bode gospod Veldin kšefal za nas?! Pamet je žamet, volilci! Druga škrinjica je naša!

Zaslepljeni ljudje mislijo, da jim mora stranka kar nasipati denarja in drugih dobrot. Kje pa bo vzela? Kdor da, mora nekeje vzeti! Mi pa nimamo tajnih fondov, ne bogatih bank. Zmagati moramo na podlagi našega poštenega gospodarskega dela. Ljudstvo moramo pokazati naše v celoti ogromne gospodarske organizacije, kamor se lahko zatekajo v slučaju sile. Pokazati mu moramo duševne sile, ki delajo v naših prosvetnih organizacijah v prid naroda. Ako zavladajo zopet — krščanska pravičnost, bodo prišli stari časi nazaj.

Novice iz Zbelovega pri Ločah. Pri kamnolomu na Zbelovem sta se ponesrečila dva delavca, eden smrtno, enemu pa je skala strla nogo. — V našo občino je prišlo na ducate «Taborov». Pa menda ja ni dal naslovov na upravnništvo naš edini demokrat, ki je slučajno občinski tajnik. Gospode župane bi opozorili, da malo bolj pazijo na delo svojih «nadstrankarskih in ljubeznjivih» tajnikov. — Zbelovo je lahko ponosno, da ima v svoji občini «slavnega» kandidata Samostojne Jurčeka Praha. Kako dobro se ta stric razume na politiko, kaže to, da agitira: Le volite Samostojno, da bomo prišli proč od Srba in se bodo moji in vaši otroci zopet nemško učili. Sploh pa se govori, da možička nadlegujejo škušnje, bi-li kot kandidat samostojnežev vrgel volilno krogeljico ali v nemško, ali v radikalno škrinjico. Častitamo Samostojni, da ima tako «kunštne» kandidata. V sredo pa pridemo tudi mi Zbelovčani h Kračunu na «Lajbertov shat». — V soboto zvečer je hotel naše pošteno delavstvo nafarbat neki socialistični govornik iz Maribora. Pa smo mu povedali, da dobro vemo, da se socialistični voditelji preklajajo v štirih socialističnih strankah in se tako bijejo med seboj za mastne poslanske plače na račun naših delavcev. Zato se naše delavstvo tovarne «Drava» veseli samo ustanovitve Delavske zveze in njenega shoda, ki bo nekaj dni pred volitvami. Drugi dan, v nedeljo, dne 4. t. m., tako smo zvedeli, je poskušal ta govornik svojo srečo v Ločah v gostilni gospoda Wallanta po rani mašiti. Udeležba: sedem mož in 9 žensk, ki pa niso prišle na shod, ampak pit «kofeta», da bi ložje počakale na pozno mašo. — Po našem Zbelovem se je raznesla novica, da so tudi v sosednih Ločah orjunci. Dosedaj samo dva. Prvi gleda navzkriž — če gleda v Loče, pa vidi na Pogled — drugi pa, njegov tovariš, laja po vasi. Prihodnjic več.

Pustite govorništvo in politiko. (Dopis iz Škal). Gospod Sovnek! Pustite govorništvo in politiko! Nedavno se vam je v Šmartnem na pokopališču vse sme-

jalo, ko ste govorili o «sreca», ki je bilo mehko kakor vosek. V nedeljo pa ste v Škalah priredili teater s tistim medvedom, ki ste ga pripeljali, da bi Škalčane farbal. Kaj ne, da imajo Škalčani bolj trdo srce, kakor je vosek? Ko bi bili molčali, bi pametni ostali, sedaj ste se sami osmešili. Ker nam je vaš govornik pozabil povedati, katera škrinjica bo Marčičeva in Francetova, bomo Škalčani spuščali naše krogeljice v drugo škrinjico, v ostale pa stiskali palec med kazalec in sredinec.

Orjunci so — fašisti sol Iz Škal nam poročajo: V Škalah se redko zgodi kaj imenitnega, da bi se splečalo poročati svetu. Ampak nedeljski shod je bil nekaj imenitnega. Ko je ljudstvo po jutranjem opraviilu prišlo iz cerkve, so že čakali pod lipo na sejmišču trije tolsti apostoli, da bi razlagali ljudstvu svoj evangelij. Ljudje so jih nezaupno gledali in si šepetali: «orjunci so, fašisti so.» Ko se je spravil najboljše izmed njih na šolske stopnice in začel govoriti, je v poslušalcih kar zavrsalo: «Tiho bodi, ne laži, nečemo te poslušati.» Im moral je med splošnim smehom doli iz šolskih stopnic, še predno nam je povedal, v katero škatljico naj vržemo krogeljice. Mi pa bomo vrgli bolj od začetka v drugo škrinjico, ker teh škatelj je res že preveč.

Novo katoliško akademsko društvo v Ljubljani. — Število akademikov v obeh društvih «Danica» in «Zarja» je v zadnjih dveh letih zelo narastlo. Delo je pri takem številu zelo otežkočeno. Radi tega se je dne 26. februarja t. l. ustanovilo tretje jugoslovansko katoliško akademsko društvo «Borba».

Poljubi Pašičevo sliko! V kavarni «Grmoščica» v Zagrebu so se gosti pogovarjali o volitvah in eden izmed njih, neki Ivan Krok je rekel, da bo na vsak način volil Radiča. V lokalu je bil tudi neki žandar. Ta takoj priskoči, Kroka aretira in odvede s seboj v karsarno. Tu ga zveže, ter zvezanega pretepa. Končno ga privleče pred Pašičevo sliko ter ga sili, da jo poljubi najprej na lice, potem pa na brado. Nato ga je še parkrat sunil ter izpustil. Ivan Krok je šel k zdravniku, ki mu je izdal spričevalo o telesni poškodbi. Če se kaj takega dogaja sredi Zagreba, si lahko mislimo, kaj se vse počenja okrog po vaseh po južni Srbiji, od koder prihajajo poročila o izgredih in uporih, pa se vse vali na rovaš komitov.

Država kot hišni posestnik. Sarajevska občina ima 9 šol, a samo dvojce šolskih poslopij. Sedem šol je nastanjenih po državnih zgradbah. Država je povišala na jemnino, občina pa noče plačati in je dosedanjo najemnino naložila v mestni blagajni. Država kot stanodajalec je motivirala zahtevo po zvišanju najemnine s tem, da je tudi občina kot njen stanodajalec zelo povišala pristojbino za električno razsvetljavo po vseh državnih uradih. Spor med državno in občinsko upravo bo reševal sedaj posebno razsodišče.

Skrb za lačni narod. Neki Gvozdenovič je vladni liferant. Bil je poprej, ko so vladali tudi demokrati, in je še sedaj, ko vladajo sami radikali. Od vlade je bil dobil 6 milijonov dinarjev, da nabavi hrano za Črno goro. Nakupil je koruze, a jo je zadržal, da počaka na čas, ko jo lahko proda z velikim dobičkom. In sedaj je začel s svojo predrzno igro, ki se lahko bridko maščuje nad državo in vlado. V Nikšiću v Črni gori je začel razprodajati koruzo in sicer po 22 K kg, ko se pri vseh trgovcih dobi po 20 kron. Da odstrani neprijetno konkurenco, je nagovoril ali podkupil oblasti, da nam pomagajo proti trgovcem. Trgovcem, ki ne odnehajo od konkurence, zapirajo trgovine ter jih še drugače stiskajo. Na trgu v Nikšiću je prišlo do burnih protestov od strani siromašnih seljakov, ki so sedaj imeli priliko videti, odkod prihaja silna draginja. — Iz Črne gore prihajajo tudi poročila o smrtnih slučajih vsled lakote in to ni čuda, če se vlada oklepa takih liferantov za prehrano.

Ubogi otroci. V primer neredne in nerodne uprave prinaša «Obzor» tole iz državne dečje zaštite: Dvajset otrok, vojnih sirot je bilo poslano v dečji dom v Splitu. Ko so otroci po doigem potu zmučeni došli v Split, jih uprava doma ni hotela, oziroma mogla sprejeti, ker je dom že prenapolnjen. Z eno potezo peresa se pošlje sirote v Čačak. Vsi otroci so katoliške vere in lahko si mislimo, kako se bodo počutili v novem dečjem domu. Vrh tega še srbski listi napadajo venomer upravo Dečjega doma v Čačku, da je dom silno zanemarjen, da deca v njem strada in boleha itd. Tako morajo tudi otroci na svojih slabotnih plečah občutiti «blagodejnost» naše «vzorne» uprave.

V dobi varčevanja. Naša vlada je že avgusta lanskega leta najela v Opatiji hotel «Regina» za našo komisijsko, ki bi imela razpravljati z Italijani o izvršitvi rapalske pogodbe. Tedaj je vlada plačala najemnino za 6 mesecev. Razgovori se še dolgo niso začeli vršiti in sedaj, ko se vse že bliža koncu, je vlada najem celega hotela podaljšala zopet za tri mesece.

Iz Savinjske doline.

DEMOKRATI IN REPUBLIKANCI NA DELU.

(Iz gornjegrajskega okraja).

Kandidat Ivan Grozni iz Mozirja, razvija v raznih gostilnah svoj program, obljublja vse mogoče stvari, med temi mnoge, katere stoje v programu SLS, skrbno pa skriva pravi program demokratske stranke, ne pove, da je kandidat centralistične stranke, katera je so-kriva vseh sitnosti in šikan, katerih so v obilni meri deležni naši flosarji. Da se mora uverjenje za flosarje dobiti v Beogradu, je naravna posledica centralizma, da trpe naši vojaki v raznih garnizijah v Makedoniji in da moramo nositi pretirana davčna bremena, so krivi demokrati, ki najhujše pospešujejo centralizem in nastopajo proti vsem strankam, ki se potegujejo za av-

onomijo. Te naj pove Ivan Grozni, ko lovi glasove za voditelja demokratov dr. Kukovca, vse druge prazne farbarije pa naj razlaga onim uradnikom centralistom, ki že komaj čakajo, da bi bili prestavljeni v Makedonijo, ker jim ne prija ostra avtonomistična sapa, ki veje v našem okraju.

Naš okraj je tako srečen, da ima celo vrsto «kunštnih» politikov, ki menjavajo stranke, kakor se menjava perilo. Imamo take gospode v Mozirju, Dol Suhi, Rečici, največji «umetnik» v tem oziru je kandidat republikanske stranke P. Tlaker. Mož se je proslavil kot junak noža, dobil za to večkrat nagrado pri sodnji, odlikoval se kot «dober» sin napram svojemu očetu, obljuboval kot predsednik agrarnega odbora ljudem vse mogoče, a izpolnil prav ničesar. V zahvalo za vse te velike zasluge ga je vodja stranke Novačan, mož brez poklica in brez službe, «naredio» za kandidata. Koliko resnosti se sme pripisovati republikanski stranki dr. Novačana, je razvidno iz tega, da noče Radič s pustolovci, kakor so Novačan ali Tlaker imeti nobenega posla in da je vložil sam svojo kandidatno listo. Da Tlaker ne bo nikdar izvoljen, temveč, da on zbira le glavoze za brezposelnega Novačana, je vsakemu jasno, kdor pozna volilno postavo in ve, kako «veliko» število pristašev ima Novačanova stranka na Štajerskem. S tem, da je Radič vložil posebno kandidatno listo, je tudi propad Novačana gotova stvar. Vsak glas, ki se izda za neresno republikansko stranko, pomenja cepljenje ljudstva, ki se bori proti vladnemu režimu, in je izgubljen.

Ker program republikanske stranke nima nobene privlačne sile, delajo Peter Tlaker in drugi agenti s praznimi obljubami in trditvijo, da poslanci Jugoslov. kluba niso ničesar storili za gornjegrajski okraj. Poslanci Jugoslovanskega kluba so bili vedno v boju proti pretiranemu bremenom, preprečili 100 odstot. zvišanje davkov, uvedbo novega premoženjskega davka, potegovali se za zvišanje eksistenčnega minimuma pri dohodnini, z odločnim nastopom preprečili uvedbo verskega davka itd. Ker je SLS določila kot poslanca za gornjegrajski okraj g. poslanca Pušenjaka, se je ljudstvo iz vseh župnij z nešteti prošnjami nanj obračalo in lahko g. P. Tlaker v vsaki župniji izve, da se je imenovali poslanec za vsako zadevo zavzel, mnogo ugodnih rešitev izposloval in vsaki stranki dal pismeni odgovor. Med najvažnejše zadeve spada dosega polovične vojaže za flosarje, obramba flosarjev pred samovoljnim postopanjem raznih pristaniških kapitanatov, dosega podpor za vdove in sirote padlih vojakov; poslanec Vl. Pušenjak se je zavzel v nešteti slučajih za invalide in dosegel, da je ministristvo socialne politike dovolilo ponovni pregled invalidov, kateri so bili pri zadnjem pregledu slabo klasificirani. Poslanec Vlad. Pušenjak se je potegoval za cestno zvezo Solčava—Koprivna, pospeševal akcijo za zgradbo železnice Črna—Gornji grad—Kamnik, se trudil za zboljšanje poštne prometa v okraju in dosegel, da se dobi poštni avtomobil za prevoz pošte in potnikov. Poslanec Pušenjak je odločno nastopal proti vsem novim bremenom, kakor n. pr. proti davku na poslovni promet, ki ga naj plačajo kmetje, ki se tu in tam bavijo z lesno trgovino, nastopal proti taksi za vozove na «fedrah.» Ker je skoraj vsak okraj po prevratu dobil kako višjo šolo, je poslanec Pušenjak opetovano opozarjal interesente na nujno potrebo ustanovitve gozdarske šole. Pašniki so nujno potrebni za povzdigo živinoreje, radi tega je predlagal poslanec Pušenjak, naj se pri izvedbi agrarne reforme pašniki prodajo po zmerni ceni občinam. Ker vladne stranke izvedbo agrarne reforme ovirajo, zato še niso mogle priti občine v posest pašnikov.

Če se to delo poslancev Jugoslovanskega kluba za gospodarsko povzdigo našega okraja pošteno in pravično presodi, potem je splošna sodba, da ohranimo zvestobo SLS, laži-republikanski stranki, ki bi rada brezposelnega dr. Novačana, ki je mogoče dober pesnik, o gospodarskih vprašanjih pa nima niti pojma, napravila za poslanca, pa svetujemo, naj išče glasove tam, kjer ne poznajo ne Novačana, ne Tlakerja. Novačan je prišao v naš okraj, a vemo, da ne bo postao naš poslanec.

Profesor Mravljak in njegov agitačni štab je pred odhodom iz gostilne Goričnik v Rečici na Paki v nedeljo, dne 4. t. m. rekel, da je radoveden, kaj bo o sestanku demokratov poročala «Straža» in «Slovenski Gospodar»! Kaj naj poročata? Na kratko za enkrat samo to, da nekateri hudobneži tukaj pripovedujejo, da so se sestanka JDS udeležili samo trije in sicer: prof. Mravljak, Gumzej in neki «menda» doktor, kateri si sestanka niti otvoriti niso upali. Vršil se je nato lepo uspeli sestanek SLS v največjo blamažo skrahirane stranke Jdecesarjev in njenih agitatorjev. Dr. Kukovec, o jerom, jerome!!!

Gibanje nacionalistov v Mozirju. V zadnjem listu «Slov. Gospodar» št. 10 smo čitali, da se v Smartnem ob Paki ustanovi Orjuna, a ne samo tam, ampak tudi v Mozirju. Sliši se, da si zvesti pristaši želijo za predsednika slavno znanega Jož. Kostanjška in za njegovega adjutanta pa Kraherla. To je tisti Kostanjšek, ki hodi v posete k liberalnemu kandidatu Piklu, ga vozi na shode in široko sedi na desni strani, ter zvesto posluša liberalni evangelij. Njegovi zvesti drugi pa so v tesni zvezi z dr. Kukovcem in na ta način jim je miroljubna Orjuna v Mozirju zagotovljena. Gospodje! Dne 18. marca pa se bodete praskali za ušesi in ne bode treba pod vodstvom Orjune pobijati mozirskih žranov.

Zakaj še ni bilo dr. Kukovca v Mozirje? Dr. Kukovec, slavni zagovornik razbojniških orjuncev si ne upa prirediti v Mozirju shoda, predno nima zanesljivega odbora orjuncev. Oj, nežni Kukovec, le pridite med svo

je zveste somišljenike, preskrbeli bomo, da se vam že bo zapela vesela pesem: kuku, kuku, in podpisali vam bomo kakor ste dolgi in široki beograjski «Laufpas». Mozirska inteligenca, Kukovčeve struje pa naj le bo ponosna nad vodjo orjuncev.

Ustanovitev Orjune v Braslovčah. Ker je bil letos predpust zelo kratek, zato so se nekateri gospodje v Braslovčah pomenili in čas za pustne zabave nekoliko nategnili. Eno takšno predpustno zabavo nam je preskrbel v Letušu g. učitelj Lovšin. Pripeljal nam je namreč Orjuno. V Zanierjevi gostilni je bilo zbranih kakšnih 30 gostov. Tem ljudem je gospod Lovšin razlagal edino zveličavni evangelij orjuncev. Naj navedemo samo nekaj cvetk iz njegovega duhovitega «govora». Predvsem je povdarjal, da je Orjuna silno potrebna, ker bo drugače šla naša država v «franže». Orjuna bo delovala, da se popolnoma ujedini. Kako misli to popolno ujediničenje, ni povedal. Menda misli ujediničenje tako, da bomo vse premoženje poslali v Beograd, namesto čevljev bomo si noge samo ovili s cunjami (opanke bomo nosili še samo ob državnih praznikih), podpisovali se s palcem itd. Hvalil je italijanski fašizem, in njegove zasluge za italijansko državo. Tudi za našo državo ima baže fašizem zasluge, kajti še le fašizem je izvedel rapalsko pogodbo. Orjunci bodo imeli lepo uniformo, plave barve, črne srajce, širokokrajne klobuke in škornje na «biks». Da imamo velike davke, niso krivi Srbi, ampak občine, kajti le občine baže nalagajo davke. Kakšen občutek so kaj imeli pri tem navzoči odborniki? Vabil je potem navzoče, naj se pridejo vpisati v Orjuno v Braslovče. Gospodine Lovšin, sedaj vam še pa mi svoje misli povejmo. Ako je država v nevarnosti, imamo za to policijo, orožništvo in vojaštvo. Kaj je še treba kake druge organizacije? Kedo bo pa vse to plačal? Ali mislite, da boste pričeli nastopati, kakor vaši vzorni fašisti? Ali boste šli za vzgledom vaših tovarišev v Mariboru? Ali boste začeli tudi vi neljube vam osebe pobijati, jim zobe izdirati in jih zalivati kakor fašisti? Ne bo šlo ne! Mi nismo v Italiji. Pisec te notice pa predlaga, da naj se v kratkem skliče shod vseh pametnih in treznomiselnih Braslovčanov, naj se jim tam natančno razloži kaj je Orjuna in kakšne načrte ima ter se naj osnuje močna protibrambna organizacija, katera bo skrbela za varnost naših ljudi. Braslovčani še imamo toliko ponosa v sebi, da se ne bomo pustili ustrahovati takšnim ljudem. Ako pogledamo to družbo, vidimo, da obstoji večinoma iz samih učiteljev, komijev, študentov itd. Kmetov in pametnih obrtnikov ne najdete med njimi. Pač uboga država, ako jo bodo varovali takšni ljudje. Od vlade pa odločno zahtevamo, da to organizacijo razpusti, ker zna priti sicer do resnih dogodkov. Še nekaj! Kakor sem že pisal, Orjuno propagirajo večinoma učitelji. Ali ti ljudje res naravnost hočejo, da jih ljudstvo do skrajnosti osovraži? Veliko zupanja že itak nimajo med ljudstvom, sedaj pa hočejo priti z ljudstvom popolnoma navskriž. S takšnim postopanjem boste izgubili med ljudstvom in med učen ci popolnoma ves ugled, kar bo šolstvu v veliko škodo.

Iz Ptuj.

«OBLEKLA BOM ČRNI GVANT.»

(Narodna.)

S trojnimi letaki in lepaki, izmed katerih sta zadnja dva izpustila kričatičico «napredna», je vabila Kmečko-obrtna zveza na «velik in zanimiv shod» za nedeljo, dne 4. III. 1923 v društveni dom v Ptuj. Zbralo se je okoli 80 radovednežev, izmed teh dve tretjini pristašev drugih strank. Garda — ptujski advokati — govorniki brez razpoloženja in minister dr. Kukovec na razpoloženju, «kmet» Lovro Petovar in mariborski dr. Lipold. O gospodarskem programu, ki ga je razvijal Lovro Petovar, ni potrebno dalje razpravljati, ker je danes znano že vsakemu Haložanu, da nas tira beograjski centralizem, ki so ga Sloveniji z vidovdanske ustave vsilili demokrati in samostojni, v popolen gospodarski in kulturni propad. O tem se je lahko prepričal danes tudi dr. Kukovec sam, ko se je število njegovih oboževalcev tudi v Ptuj znatno skrcilo. Natančneje ga o tem dejstvu lahko pouči g. prof. Mravljak iz lastne ptujske izkušnje. Da se bodo slovenski demokrati naslonili na jugoslovansko demokratsko stranko, kakor je izvajal g. Petovar, o tem ni nobenega dvoma, vprašanje je samo, če bodo sploh imeli koga nasloniti. Pa v tem je ravno tisti mentalitet «zmagalec» beograjskih, ki izsesavajo Slovenijo pod krinko državotvornega narodnega edinstva. Rešitev slovenstva in njegove kulture je le v zakonodajni, avtonomni Sloveniji. Potem se ne bo treba dr. Kukovcu razburjati radi «brejih krav», ki so jih poslali za volilne pisanke demokratski dolgoletni zavezniki, radikali, slovenskim viničarjem in želarjem — ampak g. Lovro Petovar bo kot predsednik konjerejskega odseka lahko nudil svojim kmetiskim volilem dobro rejene, polnokrvne žrebce. Slovenija je davčno tako močna, da si bo lahko sama vzdrževala žrebčarne, med tem ko je centralizem razgalil plemenske žrebce širom Slovenije, ker ni bilo v državni žrebčarni dovolj krme. V avtonomni Sloveniji ne bo treba beračiti za vsako potrebo podpore pri g. ministru Stojadinoviču.

Ne smemo pa zamolčati bridke resnice, ki jo je z veliko odkritosrčnostjo pripoznal g. dr. Kukovec, da so kandidature g. L. Petovarja «z veseljem pozdravili» tudi najhujši nasprotniki demokratske stranke. Ali razumete ironijo, g. Petovar? Ali ste čuli končni klic današnjega shoda: «Živijo dr. Korošec!» In ste vendar potem svojih agitatorjev celi teden bobnali po ptujski okolici na shod. Gotovo se je zahotelo g. dr. Kukovcu ljudskih množic na božjih potih, katero je očital g. dr.

Korošcu, tudi sejmi bi ne bili napačni, kaj ne, gospod Petovar?

Po zahtevu g. dr. Kukovca je trgovcem v Središču in Ormožu zmanjkalo platna in modnega ter rudečega blaga, ker ga je pokupil g. Stipko Radič za svoje zastave, s katerimi hoče dne 18. marca manifestirati po ormoškem in središkem okraju. Danes pa so pokupili ptujski demokrati vse črno blago po Ptuj za spreved demokratske stranke dne 18. marca.

Zivela zakonodajna, avtonomna Slovenija!

Naš «ljubi» gospod Flere. Prvo delo naših bodočih poslancev v ptujskem okraju naj bo, da rešijo naše ljudstvo nadzornika Flereta. Mož je prava pijavka za naš okraj. Po prizadevanju svoje daljne zlahte, demokrata dr. Pirkmajerja, je zlezal na nadzorniški stolec in njegovo stremljenje ne gre za tem, da bi pomagal ljudstvu, ampak za tem, kako bi na račun ljudstva pridobil čim več ugodnosti svojim tovarišem-učiteljem. Kjer le more, odloči v škodo ljudstva, da le pridobi kakšno ugodnost učiteljstvu. Še vedno zahteva pa šolske voditelje po 2—3 sežnjev drv za zimo — on pravi, da za uradne pisarije. Ali ni za to konferenčna soba? Ali se ta ne kuri s šolskimi drvami? Čemu še posebej 2 do 3 sežnje? Zato, da jih voditelji porabijo za svoje družine in jih jim ni treba kupiti. In učitelji in učiteljice se lahko grejejo na solnce; Flere je bil namreč šolski vodja v Haložah.

INVALID O VOLITVAH.

Dan volitev je za nas Slovence in Hrvate zelo važen, reče se lahko: bitka za pravo osvobojenje. Nobenemu volilec, ki pozna beograjski centralistični režim in čuti korobač, ki so nam ga spletli policajdemokratje s samostojnim priveskom, ne sme biti ta dan zamujen, pa najsi bo volišče še tako daleč in vreme še tako slabo, ker z volilno kroglico, spuščeno v škrinjico SLS, bo od demokratov spleten korobač, ki nas je dosedaj tepel, razvezan in smrt centralizmu za vselej podpisana. «Jutro» in «Domovina» poveljujeta le demokratsko stranko, češ, da so le demokratje lahko izvedli zakone, ker so imeli oporo v vladi sami; vse zasluge pripadajo le demokratskim poslancem, posebno pa dr. Žerjavove, trobenta «Jutro.» Dr. Žerjav je sam na demokratskem sestanku v Ljubljani povdarjal, da se bodo demokrati zastopniki najbolj objektivno borili za kmeta, obrtnika, uradnika in za invalide bodo le oni najsočutnejši. Toda g. dr. Žerjav tudi ni pozabil napiti in čestitati naprednemu učiteljstvu, ki si je pri zadnjih volitvah v višji šolski svet z večino spletlo lovorjev venec. Ker pa napredno (liberalno) učiteljstvo goji sovraštvo do katoliškega ljudstva ter se vehementno bori za Sokola, je torej proti večini kmetškega ljudstva, lahko vsak treznomislec preudari, koliko je Žerjavovcem za kmeta. Uradniki menda Žerjavu malo zaupajo, ker že dolgo stradajo; mali obrtniki tudi od policajdemokratov in samostojnih nič dobrega ne pričakujejo, invalidi pa, ki vejo dobro, s kakim zakonom jih je osrečil dr. Žerjav, nočejo od demokratov nič slišati. Dr. Žerjav je izjavil, da bi bil njegov invalidni zakon najmodernejši, ker bi invalidom zagiral popolno eksistenco. Zakaj potem ni izvojeval s svojimi poslanci invalidnega zakona, saj so bili demokratje v vladi in so imeli moč? Zato ne, ker jim je bila za invalide deveta briga in Žerjavov moderni zakon le pesek v oči. Obznano, zakon o zaščiti države in kancelarparagraf imamo namesto drugih dobrih zakonov; te so nam izposlovali demokratje in samostojni.

Dragi volilec! Dobro veš, kdo te je izdajal Pašičevi hegemoniji nad Slovenci in Hrvati ter dobro veš, kdo so tiste pijavke, ki so ti pile kri, zato ti morajo biti nasprotnikove agitacije kot najboljše bodrilo za SLS, ki je za Hrvate in Slovence edino prava. Zatorej nobene kroglice za katerokoli drugo stranko! Noben volilec ne sme ostati doma, ker gre za blaginjo naroda in za samoupravo Slovencev. Mladenci in možje, ki ste se borili za naše osvobojenje in tvegali svoje življenje, pokazite dne 18. marca, da ste tudi topot junaki in se ne dajte zapeljati od raznih demagogov in magnatov, ki so le pred volitvami sladki. Ti invalid, pojdi z eno nogo magari pet ur daleč. Ti, ki si prelil svojo kri, podpiši dne 18. marca smrt centralizmu, ki te preziral! Saj menda dobro veš, da je Pašič rekel: «Imel bi nekaj denarja za srbske in črnogorske invalide, nimam pa za hrvatske in slovenske.» Invalid.

Iz Maribora.

Kako je bilo na banketu pri Meranu. Srbski radikalni kandidat dr. Stojadinović je priredil, kakor smo že zadnjič poročali, svojim glavnim slovenskim radikalom v Mariboru banket v hotelu Meran. Ko so mladi radikalčki, ki so še ravnokar vsi izlezli iz demokratskih ali samostojnih lupin, videli lepo pokrito mizo, so začeli na široko odpirati svoje kljunčke. A čivkali niso, ker nobeden ne zna po srbsko čivkati, po slovenski si pa niso upali. Nachtigallu so se začele slinice cediti in dr. Dernovšek ga je kot brižljiv zdravnik prijateljsko obrisal. Sploh se je Nachtigallu poznala še velika otrujenost od dolge poti iz Beograda, odkoder je gonil vele-srbske krave za slovenske viničarje. Dr. Grasselli je izražal svoje veselje, da se je izbral Meran za banket, kajti ti prostori so mu dobro znani, še iz časov, ko je tukaj zbiral okoli sebe avstrijske in madžarske častnike-vohune. Le dr. Pfeifer je stal ob strani ter tiho zase žvižgal na demokrate. Sentpeterski Verlič pa je bil zelo razburjen, kajti ravnokar bi moral pljunuti, a ni vedel na koga. Na radikale še danes vendar ni mogel pljuvati. Vsedli so se in obed se je začel. Srbski dobronik in kan-

didat dr. Stojadinovič je sam pri sebi konstatiral, da sta dr. Grasselli in dr. Pfeifer zares dobra delavca. Ko sta se najedla in so njima okoli ust še ostali ostanki različnih prikuh, je tudi njiju dr. Dernovšek kot brižljiv zdravnik obrisal. In tako je dr. Dernovšek spoznal svojo važno in veliko nalogo v radikalni stranki. Od Nachtigalla pa so se odmikali vsi sosedi, ker še je kravji duh ležal v njegovih oblačilih. Verliču pa se je zgodila tale nesreča: Potisnili so ga na zadnje mesto in vse skleda so prišle zadnje do njega. V trebuhu mu je začelo radikalno kruliti, kar je bila pravzaprav najprimernejša godba za radikalni banket. Tedaj je videl dr. Stojadinovič žalosten obraz svojega oprode, spoznal vzrok njegove nesreče, mu ponudil skledo, ki je stala pred ministrom in bila, kakor se spodobi, vedno polna, ter mu rekel: »Uzmi!« A Verlič se v svojem gladu razburi, vstane in reče: Gospod minister, uzmi ti pa nočem. Vse sem že bil, klerikalec, komunist, demokrat, a uzmovi še ne! Vzel je svoje pokrivalo (za glavo) ter naravnost šel h Kirbišu, ki mu je iz usmiljenja skuhal veliko porcijo vampov. In tako se je Verlič s Kirbiševimi vampi v želodcu vrnil z ministrskega obeda k St. Petru, kjer je sedaj predmet vsestranskega sočutja. Ker nobeden na banketu navzočih slovenskih radikalov ni znal srbski, zato gospoda ministra niso nič razumeli, pač pa so ga čuli, videli in soglasno spoznali, da za slovenske kameleone ni boljšega kandidata.

Tudi mariborski židje so se poklonili ministru dr. Stojadinoviču. Ko se je mudil v soboto v Mariboru pri Meranu g. minister Stojadinovič, je prošil za avdijenco gospod Josef Rosenberg. Ali sta se pogovarjala g. minister Stojadinovič in Rosenberg o versko-političnih zadevah, ali o raznih radikalnih in židovskih kupčijah, nam ni znano, pač pa vemo, da se je mudil g. Josef pri ministru eno celo uro. Nekaj sta se že pogovorila in sklenila, ker g. Rosenberg še menda nikdar ni govoril ter poslušal zastonj eno — celo — uro.

Kaj je sedaj postalo Slovensko obrtno društvo? — Odgovor: Agitacijski lokal za na jetiki umirajočo demokratsko stranko. V pisarni nastavljeni »nadstrankarski tajnik« pašuje po svoje, za stranke seveda nima časa. Mi obrtniki nimamo toliko časa vstopa v pisarno, dokler on ne sklene svojih političnih kupčij z raznimi mešetarji. Ali bo temu vendar enkrat konec? Kaj pravi k temu početju tajnikov »veliki šef« Novak? Mi obrtniki bodemo pa 18. marca rekli: ves vaš trud je zastonj, ker bodemo vrgli naše kroglice v drugo škrinjo.

Gospod ravnatelj Puklavac je bil pred preobratom še samo adjutant, čeravno je že imel davno štiri križe na hrbtu. Nočemo preiskovati, zakaj stare oblasti niso bolj upoštevale njegovih izrednih zmognosti. V Jugosla viji je postal — ravnatelj. Začel je nositi trde ovratnike in mehko srce — za slovenske vinogradnike. Iz goreče ljubezni do vinske kapljice na sokolskih veseljih je postal celo kandidat na liberalni listi gospoda dr. Kukovca. V Gradcu pravijo, da nič ne čuli njegovega odboda, v Sloveniji pa ne njegovega prihoda. Samo ar. Kukovec ima nad njim svoje dopadenje. Volil ga ne no nihče.

Zaupniki, agitatorji in predstavniki Slov. ljudske stranke za mesto Maribor ste vabljeni vsi in iz vseh mestnih okrajnih skupin ter stanovskih organizacij k seji v nedeljo, 11. marca, zvečer ob 5. uri v dvorano v Lekarniški ulici (nad gostilno Rožanc). Posvetovanje se tiče podrobnih priprav za volitve. Posebnih vabil ne bomo razpošiljali. Udeležba je za vse zaupnike, agitatorje in predstavnike obvezna.

Volilni shodi SLS v mariborski okolici se vršijo: v četrtek 8. marca ob 6. uri zvečer v Kamnici, 9. marca zvečer ob pol 7. uri v Studencih, v nedeljo 11. marca ob pol 11. uri velik okrajni shod v Slov. Bistrici, v ponedeljek 12. marca ob 6. uri zvečer v Krčevini pri Lovskem domu, v torek 13. marca ob 6. uri zvečer v Lajtersbergu pri g. županu Požauku.

Volilni shod SLS se vrši v Studencih pri Mariboru

v petek, dne 9. marca 1923 ob pol 8. uri v gostilniških prostorih g. Urana v Studencih. Govorijo naši kandidati. Somišljeniki, agitirajte za obilno udeležbo.

Razdelitev volišev v Mariboru. Glasom odredbe centralne vlade se vrše volitve poslancev za narodno skupščino v nedeljo, dne 18. marca 1923 od 7. ure zjutraj do 18. ure. Volilni upravičenci mesta Maribor volijo: a) oni, ki so vpisani v volilni imenik I. okraja (Maribor mesto) na volišu I. v dekliški meščanski šoli I. na Miklošičevi cesti št. 1.; b) oni, ki so vpisani v volilni imenik II. okraja (Graško predmestje), od črke A do vštveš črke M, na II. volišu v dekliški meščanski šoli II. v Cankarjevi ulici št. 5.; c) oni, ki so vpisani v volilni imenik III. okraja (Graško predmestje), od črke N do črke Z, na III. volišu v deški ljudski šoli I. Razlagova ulica št. 16; d) oni, ki so vpisani v volilni imenik III. okraja (Melje) na volišu IV. v dekliški ljudski šoli III. v Čafovi ulici št. 9.; e) oni, ki so vpisani v volilni imenik IV. okraja (Koroško predmestje), na volišu V, v deški ljudski šoli IV. v Samostanski ulici št. 10.; f) oni, ki so vpisani v volilni imenik V. okraja (Sv. Magdalena) od črke A do vštveš črke M na volišu VI. v otroškem vrtcu III, v Valvazorjevi ulici št. 40; g) oni, ki so vpisani v volilni imenik V. okraja (Sv. Magdalena) od črke N do vštveš črke Z na volišu VII. v deški ljudski šoli III, na Ruški cesti. Na dan volitev dne 18. marca, na dan pred volitvami dne 17. marca in na dan po volitvah dne 19. marca je prepovedano točiti ali kakorkoli dajati alkoholne pijače.

Zarada na ljudski šoli. Kakor se nam poroča, zahteva učiteljica Rehar po 200 kron mesečno od učenk, katere pripravlja za meščansko šolo. Kolikor nam znano, učitelj od svojih učencev ne sme zahtevati nagrad in sploh ne sme lastnih učencev privatno podučevati, še manj pa seveda inštrukcije izsiljevati. Lepa učiteljica, ki privede višjo izobrazbo le tistim, ki lahko plačajo! Tudi je več kot neprimerno, ako zasramuje v razredu učence in starše, ki za akcijo rdečega križa nočejo prispevati. Pozivamo pristojno oblast, da nauči gospo učiteljico takta in reda.

Koncert ljubljanske Glasbene Matice. Marsikomu se more pripetiti, da prezre velike lepake, ki naznanjajo koncert Glasbene Matice iz Ljubljane v soboto večer. To velja zlasti za obiskovalce iz okolice. Pisec teh vrst nikdar ne zamudi prilike, da ne bi užival prekrasnih trenutkov, ki mu jih nudijo taki koncerti. Okoličani se opozarjajo na veliko zanimanje za koncert v Mariboru. Da ne pridejo zamanj v mesto, si naj vnaprej oskrbe vstopnice. Dobijo se pri Zlati Brišnik.

Tedensko predavanje Slovenske krščanske-socialne zveze se vrši prihodnji petek v dvorani rokodelskih pomočnikov ob pol 8. uri zvečer. Na sporedu je predmet: »Narodnostno vprašanje in krščanstvo.« Prijatelji in somišljeniki, pridite zopet v obilnem številu! — Odbor SKSZ.

Srednješolska Marijanska kongregacija priredi v nedeljo, dne 11. t. m. ob pol 6. uri zvečer v Narodnem domu dr. Krekovo igro »Olžinski tepček.« Na sporedu je razven tega več lepih pevskih točk in deklamacij. Vsi ljubitelji vaše mladine pristrčno vabljeni.

Vodstvo splošne bolnice v Mariboru sporoča, da je bil dne 5. marca 1923 sprejet v bolnico en slučaj črnih koz. Z ozirom na veliko nalezljivost te kužne bolezni se je okrenilo vse potrebno ter je vsak obisk bolnikov v bolnici do nadaljnjega prepovedan. Tudi odpust bolnikov iz bolnice je ustavljen. Sprejem v bolnico je omejen na nujne slučaje.

Mestno kopališče. Parna kopelj se jutri dne 8. III. zopet odpre in ostane odprta kakor navadno ob četrtek in sobotah za moške, ob petkih pa za ženske. Kadna kopelj je vse omenjene dni vsem strankam dostopna.

Zandba o nevidnem človeku.

Divje veselje me je popadlo, ko sem bil na ulici. — Strastno se mi je zahotelo, da bi dražil ljudi in jim naga-jal, jih suval v hrbet, jim trgal klobuke z glav, vobče uganjal vse, kar mi je dovoljevala nevidnost.

Pa komaj sem stopil na Great Portland Street, ko nekaj butne vame od zadaj. Steklenice so zapele in ko sem se obrnil, sem videl trdo za seboj fanta, ki je nosil košaro sodavice in začuden strmel vanjo.

Rebra so me bolela od sunka, pa fantov obraz je bil tako smešno plašen, da me je pograbila nevzdržna razposajenost. Prasnil sem v smeh. »Vrag je v košari!« sem vzkliknil in mu jo izvil iz rok. Kričaje jo je spustil in zbežal.

Dvignil sem jo, da bi jo vrgel po tleh, pa človek, ki je slonel pri bližnjih vratih, je planil za njo in sirovo zgrabil za moje uho. Zakričal sem, mu spustil košaro na glavo in hotel zbežati.

Pa tudi mož je zavpil. Ljudje so radovedno leteli vkup, vozovi so se ustavljali, gneča je nastala krog mene. Zdaj šele sem spoznal, kako neumnost sem naredil. Trdo sem se stisnil k steni in čakal na ugodno priliko, da bi se neopažen izmuznil. Vsak hip sem se bal, da bo kdo trčil vame in našli me bodo —

Sunil sem v stran mesarskega pomočnika, ki se na srečo ni ozrl, in sem zbežal po ulici.

Bližnja Oxford Street je bila polna ljudi. Stopali so mi na pete, da so mi krvavele, in me suvali pod rebra, da sem se jim komaj izogibal. Sel sem na sredo ceste, pa izvošček je prilezel mimo in njegovo oje me je butnilo med pleča, da sem zastokal. Skočil sem na stran, se v zadnjem hipu umaknil kolesarju in se skril za vozom. Tu sem bil precej na varnem, pa izvošček je lezel kakor polž in zeblo me je, da sem se tresel. Jasen, mrzel dan v januarju je bil, blato na ulici je skoraj zmrzovalo in jaz sem bil — nag! Kako sem bil neumen v svojem nepremišljenem pohlepu po nevidnosti! Nisem pomislil, da bom tudi neviden še vedno občutljiv za vreme in za vse njegove posledice!

Srečna misel mi je prišla. Skočil sem v voz. In tu sem sedel in se počasi vozil po ulici, mraz me je tresel, nahod se me je loteval, pete so mi krvavele in hrbet me je bolel od sunkov in udarcev. Moja navdušenost in razigranost, s katero sem pred desetimi minutami stopil na ulico, je že zelo pojemala!

Dama s petimi knjigami pod pazduho in nekaterimi škatlami v rokah je ustavila izvoščeka. V pravem času sem še skočil z voza, da sem jej ušel, in malo je manjkalo, pa bi me bila povozila cestna železnica.

Obrnil sem se na sever, proti muzeju, kjer so bile ulice manj obljudene. Neusmiljeno me je zeblo. Ves pot in pobit sem bil. — Iz vrat lekarne je planil bel psiček, povohal je po tleh, zajačal in skokoma udrl za menoj. Še to k vsem nesrečam! Na pse nisem mislil! Pri njih je nas to, kar so oči za ljudi. Navohal me je, našel me je, pa vse nič ni pomagalo! Ladal me bo! Psi so bili moji sovražniki!

Po ulici je prihajala truma ljudi z godbo na čelu. Take gneče so bile zame nevarne, to sem si žeiskusil. S poti sem jim moral in brzo sem skočil po gladkih belih stopnicah palače, ki stoji nasproti muzeju. Psička je zmotila gnečo, ni se več brigal zame, stisnil je rep in zbežal nazaj domov.

Raz vrha stopnic sem zrl doli na valovečo se gnečo. Celo večnost se me je zdela, da so se vlekli mimo. Nisem opazil, da sta se ob stopnicah ustavila dva pobalina.

»Glej, — I je dejal eden.

»Kaj glej?« je vprašal drugi.

»Kaj? — Tale sled od bosa noge. Kakor če bi ti stopil v blato!«

Pogledal sem. Res, — na novo pobeljenih stopnicah so se poznale stopinje mojih bosih, mokrih nog. Mimo-idoči so odirali fanta, pa njuna preklicana razboritost se ni dala premotiti.

»Tule je šel bos človek po stopnicah, ali pa ne vem ničesar!«

»In se ni več vrnil! In na nogi je krvavel!«

Množica je bila mimo. Kar vzklikne mlajši obeh de-ektivov z začudenim glasom in kaže s prstom naravnost na moje noge:

»Glej, glej Teddy!«

Pogledal sem po sebi. Mokrota in blatni madeži so v meglenih obrisih očrtavali moja stopala. Za trenutok sem odprnil.

»To je pa čudno!« je dejal starejši. »Zares čudno! Kakor noga nevidnega strahu — kajne?«

Obotavljaje se je stegnil roko proti mojim nogam. Nekdo se je ustavil in ga je opazoval, par drugih je prišlo bliže. Še malo, pa se me bo dotaknil. Naredil sem korak, pobalin je prestrašen kriknil in odskočil, jaz pa sem se zagnal na bližnje stopnice sosedne hiše. Pa mlajši je bil bistroviden in še preden sem prišel po stopnicah navzdol in na ulico, je že kazal za menoj in vpil.

»Kaj je?« je vprašal nekdo.

»Noge! — Glejte noge bežijo!«

Ljudje so se ustavljali, povpraševali in se čudili. Sunil sem nekoga s poti in zbežal po ulici.

Dvakrat sem menjal ulico, trikrat sem prišel spet nazaj na lastno sled, noge so se mi zagrele in mokrota se je posušila. Odrnil sem si kožo in obrisal in se končno odpravil iz nevarne okolice.

Letanje po ulicah me je ogrelo in s toploto se mi je vrnila dobra volja. Hrbet mi je odprnil od sunka, ki sem ga dobil od ojesa, bosi podplati so me skeleli in na eni nogi sem šepal, ker sem se udaril na ostrom kamenu. Tu pa tam sem slučajno trčil ob koga in ljudje so začudeni gledali po zraku, odkod bi prihajale robate kletvice, ki so jim donele na ušesa.

In tedaj mi je nekaj mehkega in rahlega padlo na lice — po ulici so zaplesale snežinke. Hl-d me je pretela sel in krepko sem kihnil, pa naj sem se branil kolikor sem se hotel. In vsak pes, ki me je srečal, je vihal nos in radovedno vohal za menoj in zalajal in mi vzbujal strah in jezo.

In par ljudi je letelo mimo in za njimi so pridirjali drugi. Kričali so. Gorelo je nekje. Vse je hitelo v smeri proti mojemu stanovanju in ni bilo dolgo, pa sem videl goste oblake dima, ki so se valili med strehami. Moje stanovanje je gorelo in v njem omoji stroji, moja znanstvena oprema, obleka, vse, — razen denarja in knjig, ki sem jih spravil na varno. — Zažgal sem vse mostove za seboj —

Nevidni človek je utihnil zamišljen. Kemp je nemirno gledal skozi okno. »Da,« je dejal. »Naprej!« —

XXII.

Nevidni tat je v skladišču.

»Tako sem torej tistega mrzlega dne ob koncu januarja začel svoje novo, nevidno življenje. Sneg je nale-taval in grozil, da me bo izdal. Nobenega zavetišča nisem imel, ne živega človeka na vsem svetu, ki bi mu bil smel zaupati. Izpovedati skrivnost, bi se reklo, izročiti samega sebe na milost in nemilost ljudem. In poznal sem brez-srčnost in sirovost in brezobzirnost, s katero bi bili ljudje segli po moji skrivnosti!

BERSON

GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE

ceneje in trajnje so kakor usnena!
Najbolje varstvo proti viagi i mraza!

Perfektna sobarica

k slovenski mali družini se išče za takoj. Samo prvovrstne izkušene sobarice od 25 let naprej naj pošljejo ponudbe na upravo lista pod šte. 98. 3-3

KLOBUKE ČEVLJE PERILO

9-15 65

semozaveznice, dežne plašče, dežnike, torbice za trg, nahrbtnike l. t. d. v veliki izbiri nudi najceneje

JAKOB LAH, MARIBOR, GLAVNI TRG 2.

Posestvo v Krčevini št. 67, okoli 8 orale zemlje, hiša s 8 sobami, 2 kuhinjskama in kletjo, lep sadonosnik in brajde, ha katerih priraste do 400 l vina, se takoj proda. Cena K 690.000. Več pove Fr. Greiner, Muti. 2-2 89

KUPUJE

se vedno le najboljše in najcenejše za domačo potrebo vsakovrstno ma-nufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri stari in zelo znani tvrdki

KAROL WORSCHÉ, Maribor, Gosposka ul. 10

Perje za postelje!